

Kinnitatud
OÜ Kunstipõnnide juhtaja poolt allkirjaga
Eralastehoid Kunstipõnnid
1.10.2024

Eralastehoid Kunstipõnnid

ÕPPE- JA TEGEVUSKAVA

SISUKORD

1. LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID, PÕHIMÕTTED, ÕPIKÄSITUS JA KORRALDUS

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimise põhimõtted

2.3. Õpikäsitus

2.4 Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

2.4.1 Õppeaasta

2.4.2 Õppekava

2.4.3 Päevakava

2.5 Õppe- ja kasvatustegevuste sisu ning lapse eeldatavad õpitulemused vanuseastmeti

2.5.1 Üldoskused

Tunnetus- ja õpioskused

Enesekohased oskused

2.5.2 Valdkond „Mina ja Keskkond“

2.5.3 Valdkond Keel ja kõne

2.5.4 Valdkond Eesti keel kui teine keel

2.5.5 Valdkond Matemaatika

2.5.6 Valdkond Kunst

2.5.7 Valdkond Muusika

2.5.8 Valdkond Liikumine

3. LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED, SH KORRALDUS

4. ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED, SH KORRALDUS

5. LAPSEVANEMAGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED, SH KORRALDUS

6. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

1. Lasteasutuse liik ja eripära

KUNSTIPÕNNID on armas ja sõbralik päevahoid lastele vanuses 1,5-7 aastat. Oleme oma väikesearvuliste rühmadega loonud parimad tingimused lapse arengu toetamiseks. Meie päevahoid toimib täpselt samamoodi nagu tavaline lasteaed, aga meil on paremad võimalused pühendamaks igale lapsele märksa rohkem isiklikku tähelepanu, nendega vestelda ja aidata neil avastada maailma. Me viime läbi tunde ja loometegevusi vastavalt lapse vanusele, hõlmates liikumist, kuulamist, vaatlemist, uurimist, kõnelemist, muusikat, käsitööd ja palju muud. Meie lastehoiu peamiseks omapäraks ongi väikesed, hubased ja kodused rühmad, kus õpetajad ja lapsehoidjad tegelevad iga lapsega individuaalselt.

Meie töö peamiseks eesmärgiks on toetada laste kehalist, vaimset, sotsiaalset, sealhulgas ka kõlblist, emotsionaalset ja esteetilist arengut, et kujuneks terviklik ja positiivne minapilt eelduseks igapäevaeluga toimetulekuks ja koolis õppimiseks.

Kunstipõnnide lastehoiu väärtused on:

1. Hoolivus
2. Turvalisus
3. Koostöö
4. Loovus
5. Lapsest lähtuv lähenemine

Kunstipõnnide lastehoiu õppekava määrab kindlaks lastehoiu toimimise põhimõtted ja iseloomu ning õppe- ja kasvatuskorralduse alused. Sellega luuakse soodsad tingimused koolieast noorematele lastele nende arenguks ja kasvamiseks. Lastehoid asub Tartu linnas, lastehoid koosneb kahest eraldi asetsevast lastehoiu hoonest, mis kannavad nimetusi: Eralastehoid Kunstipõnnid Kastani ja Eralastehoid Kunstipõnnid Anne. Kastani maja lastehoius on kaks rühma – sõimerühm lastele vanuses 1,5-3a ja liitühm lastele vanuses 2-7a. Anne maja lastehoius on neli rühma – 2 sõimerühma lastele vanuses 1,5-3a ja 2 liitühma lastele vanuses 2-7a. Mõlemas majas on olema erahoov ning igas rühmas on oma köögiruum.

Lastehoid juhindub oma tegevuses:

1. Koolieelse lasteasutuse seadusest
2. Lastekaitse seadusest
3. Lapsehoidjate kutse eetikast

Eralastehoid Kunstipõnnide õppekava on aluseks rühmade tegevuskavade koostamisel, õppekasvatuse tegevuste läbiviimisel, laste arengu jälgimisel ja hindamisel ning perede nõustamisel. Lastehoiu õppekava kinnitab lastehoiu juhataja.

Kunstipõnnide lastehoius on kohti 83 lapsele. Lastehoid eelistab Tartu linna lapsi, kui kohti jääb vabaks, siis võtab lastehoid vastu ka teiste valdada lapsi, juhul kui vallad toetavad erahoidu.

Töötajaid on lastehoiul kokku 15 - 12 õpetajat, 1 asendusõpetaja, 1 juhataja ja 1 majandusjuhataja.

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID, PÕHIMÕTTED, ÕPIKÄSITUS JA KORRALDUS

Kunstipõnnide lastehoiu **missiooniks** on arendada ja toetada laste koolieelset arengut kaasaegsetes oludes parimal professionaalsel tasemel personali ja lastevanemate ühisel jõul.

Kunstipõnnide lastehoiu **visiooniks** on olla inspireerivaks ja rahulolu võimaldavaks keskkonnaks koolieelses eas lapsele ja tema vanematele ning neid toetavale personalile.

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Soodustada laste sotsiaalset, vaimset ja kehalist arengut nende kujunemisel toimetulevateks isiksusteks.

Lua õppimist ja arengut toetav keskkond.

Toetada ja nõustada peresid laste kasvatamisel.

Kaasa aidata sõbraliku ja erinevuste suhtes salliva maailmavaate kujunemisele.

Kujundada tervislikke eluviise ja harjumusi.

Toetada last viisakaks ja teisi arvestavaks inimeseks kasvamisel.

Julgustada laste aktiivsust ja iseseisvust, loovat mõtlemist.

Saavutada valmisolek kooliks.

Pöörata tähelepanu sotsiaalsete oskuste kujundamisele.

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimise põhimõtted

Õppe- ja kasvatustöös arvestatakse eelkõige lapse arengut.

Oluline on sallivus – nii isiksuslike, rahvuslike kui arenguliste erinevuste suhtes – ja seda nii suhtumises lastesse kui täiskasvanute vahel.

Väärtustatakse viisakust suhtlemises ja käitumises.

Tähistatakse rahvuslikke tähtpäevi, hinnatakse eesti kultuuripärandit ja traditsioone.

Hinnatakse tervislikku elu – ja mõtteviisi, töö planeerimisel arvestatakse tasakaalustatud päeva põhimõtteid.

Õpetamisel – kasvatamisel arvestatakse järk-järgulisuse, lihtsamalt keerulisemale, mängulisuse printsiipe.

Hinnatakse erinevaid meetodikaid ja õpetamise viise.

Väärtustatakse lastes loovust, iseseisvust, aktiivsust.

Õppe- ja kasvatustegevuses tehakse tihedat koostööd peredega.

Kunstipõnnide lastehoiu laps:

- tunneb ennast lastehoius turvaliselt;
- tunneb rõõmu loov tegevusest ja loomingust ning on positiivne ja avatud;
- väärtustab tervislikku elulaadi;
- hoolib loodusest ja keskkonnast, märkab ilu enda ümber;
- suudab vastu võtta otsuseid ning teha valikuid lähtudes tunnustatud käitumisnormidest;

- tunneb huvi teiste rahvuste ja kultuuride vastu ning on salliv teiste rahvuste, kultuuride ja erisuste suhtes;
- on valmis sujuvaks üleminekuks lastehoiust kooli.

2.3. Õpikäsitus

Kunstipõnnide lastehoius järgitakse järgmisi õpikäsituse põhimõtteid, et arendada lapses suutlikkust:

- kavandada oma tegevust, teha valikuid;
- seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
- kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
- lapse suutlikkus arutleda omandatud teadmiste ja oskuste piires;
- hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
- tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning toime tulla ebaõnnestumistega.

Lapse arengu toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutavad õpetajad ja lasteasutuse juhataja.

Õpikäsituse, õppe- ja kasvatuseesmärkide ning põhimõtete saavutamist toetavad järgmised hoiakud:

- väärtustatakse head igas lapses ning nähakse tema potentsiaali;
- suhtlemisel arvestatakse lapse kui partneriga ning õppe-kasvatustegevustes toetatakse tema isikupära;
- suhtlemisel ja kõnelemisel kasutatakse toetavat ja vastaspoolt austavat keelt;
- suhtlemisel ja kõnelemisel toetatakse lapse sihtkeele kasutamist;
- märgatakse ja väärtustatakse lapse enda kogemust ning julgustatakse last uurima ja katsetama ning toetatakse tema küsimist;
- toetatakse last ebaõnnestumiste korral ning aidatakse taas leida õnnestunud lahendusi;
- märgatakse lapse vajadusi ning vajadusel pakutakse abi;
- täidetakse kõigile osapooltele antud lubadusi;
- probleemsituatsioone lahendatakse adekvaatselt ja vastaspoolt austavalt;
- osatakse näha ja mõistetakse kõikide töö väärtust ja panust ning asjakohaselt tunnustatakse last, tema vanemat ja kolleegi;
- igapäevaselt väärtustatakse osavõtlikkust, sõbralikkust, ausust, positiivsust ja sallivust.

Õppe-kasvatustöös peetakse oluliseks:

- õppe-kasvatustöö planeerimist ja kajastamist rühma tegevuskavas;
- õppe-kasvatustegevuste kavandamist nädalateema alusel, mida toetavad kõik läbiviidavad tegevused,
- õppeainete lõimimist üheks tervikuks, arvestades lapsekesksust ning ea- ja jõukohasust;
- lõimiva elemendina planeerimisel kasutatakse seoseid nädalateema ja tegevuste vahel;
- lapse aktiivset suhtlus- ja arengukeskkonda, mida toetavad järgmised tegevuste liigid: kuulamine ja kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine ja uurimine, võrdlemine ja arvutamine, liikumine, muusika- ja kunstitegevus;
- õppe-kasvatustegevuse aktiivsust ja loovust toetavaid õppemänge, tegevusi ja viise: nt jutustamist pildimaterjali ja raamatuillustratsioonide põhjal, loovjutustamist, ettelugemist, voolimist, meisterdamist, rütmipillide mängimist, õppekäike, matku, katseid, uurimist, sotsiaalseid

situatsiooni- ja rollimänge jne;

■ looduskeskkonda ja reaalelulisi olukordi, mis võimaldavad tunnetada, kogeda, uurida ja avastada ning tundma õppida elukeskkonda tasakaalustades nutimaaailma mõju;

■ sotsiaal-kultuurilist arengukeskkonda,

■ lõimitud tegevusi, mille kaudu kinnistatakse varem omandatud teadmisi ning väärtustatakse lapse isetegemise ja oma kogemuse kaudu õppimist.

Õppekavas on õppetöö sisu avatud järgmistes valdkondades:

mina ja keskkond: sotsiaalne keskkond, tehis- ja looduskeskkond;

keel ja kõne: keele kasutamine (hääldus, sõnavara, grammatika), suhtlemine, kuulamine ja kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, lasteraamatud, sh teised keeled ja tutvumine erinevate kultuuridega;

matemaatika: hulgad, arvutamine ja numbrid, lahutamine; suurused ja mõõtmine, geomeetrilised kujundid, kell;

kunst: kujutamine ja väljendamine, kujundamine, tehnilised võtted (voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine), kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstist;

muusika: laulmine, muusika kuulamine, rütmiline liikumine, rütmipillidel mängimine, kehapilli kasutamine;

liikumine: liikumise tervislikkus ja olulisus, põhilised liikumise viisid, liikumismängud, erinevad spordiliigid, tants ja rütmika.

2.4 Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

2.4.1 Õppeaasta

Kunstipõnnide lastehoiul on õppe- ja kasvatustegevus korraldatud õppeaastat arvestavalt. Õppeaasta algab 1. septembril ning kestab 31. augustini. Suveperioodil rühmade sulgemise korral rakendatakse avatud rühmades liitühma õppe- ja kasvatuskorraldust. Lastehoid on suletud suvel kollektiivpuhkuseks, sel ajal planeeritud õppe- ja kasvatustegevusi ei toimu.

Rühmade tegevus- ja päevakavad lähtuvad lasteasutuse õppekavast, rühma tegevus- ja päevakava koostamisel on arvestatud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja ülesandeid, rühmade vanuselist ja soolist koosseisu, laste arengu taset, lasteasutuse materiaalseid võimalusi ja ka lastevanemate soove. Konkreetseid tegevusi ja mängude planeeritud rühma päevakavasse nädalate kaupa, neid seovad tervikult lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevad teemad.

Rühmade tegevus- ja päevakavade koostamisel jälgitakse, et kõiki tegevusi kasutatakse maksimaalselt lapse kehaliseks, vaimseks ja sotsiaalseks arendamiseks, oskuste kujundamiseks, üldtunnustatud väärtuste vahendamiseks ja erinevate õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadesse kuuluvate teadmiste edendamiseks. Rühma päevakava määrab vastavalt laste eale päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.

Õpetamine toimub mängu kaudu ning nädala- või kuuplaani alusel. Päevakavas võib õpetaja teha muudatusi, kui see tuleb kasuks õppe- ja kasvatustöö paremaks läbiviimiseks. Iga õpetaja(d) kavandab(vad) aastaks oma rühma õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades eesmärgid, teematika ja tulemused. Rühma õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi esteetiliselt ja turvaliselt ning üksi ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas, kus põhimõtteks on:

*laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms

kaudu, mille tulemusel toimuvad muudatused lapse käitumises, hoiakutes, oskustes jms ning nende vahelistes seostes;

*arvestatakse lapse individuaalsust ja arengupotentsiaali, õppetööd teostatakse vastavalt tema võimetele, võttes arvesse keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, tervise seisundit ning lähtutakse põhimõttest lähemalt kaugemale, lihtsamalt keerulisemale ning toetatakse lapse loovust ja iseseisvust, hoitakse ja edendatakse lapse tervist ning rahuldatakse laste liikumisvajadusi.

*Lapsevanemaid kaasatakse rühma tegemistesse ning lastehoiu tegevus on vanemale üldiselt avatud, väärtustatakse lapse kodu, kodukohta, eesti kultuuritraditsioone, rahvuslikke tähtpäevi, jälgitakse aastaegade vaheldumist ning arvestatakse teiste kultuuride eripäraga, austatakse nende kultuuritraditsioone.

Ühisüritused lepitakse kokku enne õppeaasta algust. Ühisüritustesse on kaasatud kõik rühmad ning kõik lapsed ja lapsevanemad. Eesmärgiks on vanemate ja laste positiivne koosviibimine lastehoiu keskkonnas ja omavahel tuttavaks saamine. Ühisüritusi veavad eest õpetajad koos ning igat erinevat sündmust veab eest üks rühm, kaasates korralduslikule poolele ka teiste rühmade töötajaid.

2.4.2 Õppekava

- Lasteasutuse õppekava on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- Lasteasutus koostab oma õppekava riikliku õppekava alusel.
- Lasteasutuse õppekava koostamisest ja arendamisest võtavad osa lasteasutuse pedagoogid.
- Lasteasutuse õppekava kinnitab lasteasutuse juhataja.
- Õppeaasta tulemuste kokkuvõtte, analüüsi ja järelduste tegemine viiakse läbi mais (sh laste arengu hindamine, arenguveestlused vanematega jne).

2.4.3 Päevakava

Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale. Lapsed on sihtgrupp, kellele on suunatud kogu personali tähelepanu. Pedagoogilise tööga tegelevad õpetajad. Tegevused toimuvad nii individuaalselt, väikestes gruppides kui kogu rühmaga.

Lastehoiul on kindel päevakava, mis on meeldiva koostöö huvides järgimiseks personalile ja vanematele. Eelkõige arvestatakse laste vajaduste ja ealiste iseärasustega

■ Olulise osa päevast võtavad enda alla igapäevatoimingud, õppe-kasvatustlikud tegevused ja vabategevused. Need annavad palju võimalusi laste arendamiseks, uute oskuste omandamiseks ja olemasolevate teadmiste kinnistamiseks. Sellest kujuneb välja isetegemise rõõm ja teineteisega suhtlemise oskus.

■ Päev algab hommikul rühma kokkusaamisega, kus ühiselt alustatakse päeva tervitamisega ja kavandamisega. Õpetaja räägib lastega päeva tegemistest ja mängudest. Tegevused on õpetajal eelnevalt planeeritud ja ettevalmistatud.

■ Päevakavas on tähtsal kohal mäng. Läbi mängu kujundatakse tööharjumusi.

■ Kõik rühmad on avatud 7.45 – 17.45.

■ Toitlustamine toimub 3 korda päevas vastavalt rühma päevaplaanile.

■ Lõunauinaku (puhkeaeg või vaikne tund) aeg on 12.30 – 15.00, vastavalt rühma laste vanusele.

■ Planeeritud tegevuste põhiaeg on 9.00 – 13.00. Lähtuvalt laste vanusest on õppe- ja kasvatustegevuste kestus (va hommikuring):

o 1,5 – 3 aastat 10-15 minutit,

o 3 – 5 aastat kuni 25 minutit,

o 6 – 7 aastat kuni 35 minutit.

- Individuaalne töö toimub kogu päeva jooksul vastavalt vajadusele.
- Õues viibimise aeg on vastavalt rühma päevaplaanile, kus rühmaõpetaja planeerib ja viib läbi lõimitud tegevusi, kui õppetegevus on toodud õueruumi. Õpetaja arvestab laste vanust, oskusi ja individuaalseid iseärasusi. Õuesoleku ajal on peamine rõhk laste vabamängul.
- Aastaaega ja ilmastikuolusid arvestavalt viibitakse õues ka õhtupoolsel aegadel.
- Lastehoiu aastaringse või hooajalise tegutsemise ja päevase lahtioleku aja otsustab lastehoiu pidaja.

Päevakavas pööratakse lastehoius suurt tähelepanu alljärgnevatele aspektidele.

Eneseteenindamisoskuse arendamisele, kus suur rõhk on hügieeniharjumuste kujundamisel, iseseisval riietumisel, enese korrastamisel, mängu- ja isiklike asjade korrashoiul, rühmaruumi korrashoidmisel ning hooliva suhtumise kujundamisel ümbritsevatesse asjadesse, objektidesse jne. Suurt tähelepanu pööratakse ka söömiskultuurile ja -teadlikkuse kujundamisele. Tähtsal kohal on ka kaaslaste märkamise ja tema abistamine. Seejuures on igati teretulnud kodu toetus ja abi, kus neid samu oskusi ja harjumusi kujundatakse ning harjutatakse. Eneseteenindamise oskuste omandamine soodustab lastel eneseusaldust ja iseseisvus tunde saavutamist.

Toitumisele, mis on aluseks heale enesetundele ja üldisele füüsilisele tervisele. Söömist kultuuri tutvustamine ja -järgimine loob pinnase mitmekülgse toidu tarbimiseks ja selle vajalikkusele ning mõjule lapse arengus. See harjutab ka hügieeninõuetest (nt kätepesu, jne) kinnipidamist.

Eetilisele käitumisele, kus on esikohal lugupidav ja austav ning tähelepanelik käitumine igapäevastes ja erinevates olukordades.

Õues õppimisele, kus kujuneb teadlikkus meid ümbritsevast loodus- ja tehismaailmast ning taaskasutusest. Looduskeskkond on rikkaim õpikeskkond, kus õppematerjal on kõige loomulikumal moel kättesaadav, pakkudes ainekogust mitmele meelele samaaegselt. Võimaldades lapsel ise kogedes jälgida ilmastikunähtusi, aastaaegade vaheldumisega seotud muutusi looduses, taimede kasvu ja arengut, erinevate liikide kooselu jne. Lastehoius tuleb selgitada ja rääkida looduse säästmise olulisusest, anda mõista seda, kui tähtis on looduskeskkond ja meie selle keskel ning kui oluline on sellesse suhtuda säästvalt ja hoolivalt.

Liikluskasvatusele, kus iga inimese kohus on käituda liikluses kuulekalt ja võtta vastutus oma liikluskäitumise eest. Liikluskasvatus puudutab liiklemist, tänaval, linnas, maal, metsas jne ning seda reguleerivad teatud kokkulepped ja märgid, mida on oluline tunda. Liikluskasvatuse roll õppe-kasvatustegevustes sõltub vanuseastmest.

Kultuurilistele sündmustele, kus tähtsaim roll on lapse eneseväljenduslikkusel ja esinemise kogemuse saamisel ning loovusel. Lastehoiu elu juurde kuuluvad üritused, mis on loomulik osa iganädalases õppe-kasvatustöös.

Rühma tegevuskavas esitatakse:

- rühma õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid;
- õppetegevuse korraldus, tegevuskordade arv nädalas;
- planeeritud õppe- ja kasvatustegevuse teema ja tegevuste sisu; traditsioonilised üritused; kalenderplaani õppeaastaks kuude ja nädalate lõikes;

Õppe- ja kasvatustegevused viib õpetaja läbi lasterühmale sobival ajal nii, et päeva esimesel poolel toimuvad planeeritud õppetegevused. Päeva teisel poolel on jäetud valdav osa ajast laste

vabamängule ja loomingule, laste individuaalsele juhendamisele. Tegevused, mängud, erinevad pere- ja spordiüritused, õppekäigud- ja ekskursioonid, rahvakalendri tähtpäevade tähistamised, lasteteatrite etendused planeeritakse rühma nädalakavasse ja neid seovad tervikuks lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevad nädalateemad. Õppemeetodite valik toimub põhimõttel, et võimaldada rahuliku tegevuse vaheldumist aktiivse tegevusega. Iga konkreetse teema tutvustamiseks valib õpetaja kasutatava meetodi või võtte, mille läbi on seda kõige sobivam tutvustada, õpetada või kinnistada ning mis seoksid teemaga emotsionaalse, füüsilise, loomingulise ja sotsiaalse tasandi.

Peamised õppemeetodid- ja viisid, mida õpetajad kasutavad:

- vaatlus;
- vestlus, suhtlemine;
- jutustamine pildi materjali ja raamatuillustratsioonide põhjal;
- jutu jätkamine, loovjutustamine;
- ettelugemine;
- küsimuste esitamine ja neile vastamine;
- joonistamine, maalimine, voolimine, meisterdamine;
- laulmine, helisalvestiste kuulamine, mäng pillidel;
- rütmimängud ja -harjutused;
- õppekäik, matk või ekskursioon;
- katsed, uurimused;
- iseseisev töö, harjutamine;
- audio- ja videotehnika kasutamine;
- mäng: õppemäng, loovmäng, sotsiaalne situatsioonimäng, rollimäng, lauamäng.

Rühmaõpetajad koostavad rühma õppe- ja tegevuskava septembrikuu jooksul ja esitavad selle lastehoiu juhatajale ning tutvustavad seda septembrikuu lõpus üldkoosolekul teistele rühmadele. Kavad kinnitab lasteasutuse juht.

2.5 Õppe- ja kasvatustegevuste sisu ning lapse eeldatavad õpitulemused vanuseastmeti.

Õppeprotsessi juhina rühmas on õpetajal esmatähtis luua õppimiskäsitlus, mis on lapsekeskne. Lapse õppimine rajaneb eelkõige huvi tekitamisel.

Õpetaja ülesanne on:

- võimaluste loomine ja huvi äratamine õppimisprotsessis,
- uurivate küsimuste esitamine, mis ergutavad last mõtlema,
- rühma tegevuse kavandamisel teema terviklikkuse ja erinevate ainete meetodikate jälgimine,
- laste arengu jälgimine ja mõistmine,
- lapse vajadustega arvestamine,
- lastele muutuva ja arendava keskkonna pakkumine,
- õppimise suunamine,
- lapse innustamine ise oma probleeme lahendama ja üksteist austama.

2.5.1 Üldoskused

Õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma:

- 1) mänguoskused;
- 2) tunnetus- ja õpioskused;
- 3) sotsiaalsed oskused;
- 4) enesekohased oskused.

Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu, erinevate valdkondade sisusid lõimides.

Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

Sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest.

Enesekohased oskused

Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja emotsioone, juhtida oma käitumist.

2.5.2 Valdkond „Mina ja Keskkond“

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
- omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
- väärtustab nii eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone;
- väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda ohutult;
- väärtustab keskkonda hoidvat ja säästlikku mõtteviisi;
- märkab nähtuseid ja muutusi looduses.

Valdkonna Mina ja keskkond sisu:

- sotsiaalne keskkond: mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombad, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid, tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha, ohuallikad ning ohutu käitumine;
- looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele;
- tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaalkeskkond. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:
 - valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
 - suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades, maitstes, kombates, kuulates;

- lõimitakse erinevaid tegevusi: rakendades võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
- juhendatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundi hindamisel jm, suunatakse märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeltõusi tegema;
- suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult kätuma.

2.5.3 Valdkond Keel ja kõne

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- tuleb toime igapäevases suhtlemises omaealiste ja täiskasvanutega, kuulab ja mõistab öeldut;
- kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme, mitmekesisist sõnavara ja lause ehitust;
- tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused ning silma ja käe koostöö.

Valdkonna Keel ja kõne sisu:

- keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika
- suhtlemine, jutustamine ja kuulamine
- lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus.

2.5.4 Valdkond Eesti keel kui teine keel

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu;
- soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega;
- tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest;
- kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtlemises.

Valdkonna Eesti keel kui teine keel sisu:

- kuulamine;
- kõnelemine;
- Eesti kultuuri tutvustamine.

2.5.5 Valdkond Matemaatika

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
- järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal;
- tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi;
- mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
- mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
- tunneb ja kirjeldab geomeetrilisi kujundeid;
- näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Valdkonna Matemaatika sisu:

- hulgad ja nende võrdlemine, loendamine ja arvud, arvutamine;
- suurused ja mõõtmine;
- geomeetrilised kujundid;
- orienteerumine ajas ja ruumis.

2.5.6 Valdkond Kunst

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma;
- vaatleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ja tarbeesemeid;
- kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid;
- kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
- vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

Valdkonna Kunst sisu:

- kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine;
- tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest, kunstist;
- tööprotsessi juhtimine ja teose loomine.

2.5.7 Valdkond Muusika

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Valdkonna Muusika sisu:

- laulmine;
- muusika kuulamine;
- muusikalis-rütmiline liikumine;
- pillimäng;
- rütmiline kõne.

2.5.8 Valdkond Liikumine

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- tahab liikuda ja tunneb rõõmu liikumisest;
- suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
- tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
- mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
- järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid;
- suudab matkida täiskasvanut harjutuste sooritamisel.

Valdkonna Liikumine sisu:

- kehalise kasvatuse alased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen;
- põhiliikumised;
- liikumismängud;
- erinevad spordialad;
- tants ja rütmika;
- talvealad;
- vaba aeg ja loodusliikumine

Tervisekasvatuses on õppe-ja kasvatustegevuse eesmärgiks, et laps väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult. Õpetuse raames õpetatakse baasteadmisi tervisest ja

tervislikust eluviisist, kujundatakse hoiakuid ja oskusi tervise hoidmiseks ning tugevdamiseks ning toetatakse laste emotsionaalset, kõlbelist ja sotsiaalset arengut. Lastele antakse algteadmisi tervislikust toitumisest ja õpetatakse lauakombeid. Lapsi õpetatakse hoolitsema puhtuse eest, hoidma korras soengut, korrastama voodit, puhastama rõivaid ja jalatseid, kasutama taskurätti, loputama suud pärast sööki ja hoidma korras oma tegevuspaika. Last õpetatakse tualetti hügieeniliselt kasutama.

Tervisekasvatuse sisu:

- tunne iseennast ja oma keha;
- hügieen, terved hambad;
- õige toitumine, lauakombed;
- liikumine ja looduse tervistav mõju;
- vaimne tervis, eetiline ja väärtuskasvatus;
- mina ja teised, abivalmidus ja suhtlemine;
- ohud meie ümber ;
- jalakäija ja jalgratturi ohutu liikumine ja liiklemine, turvavarustus.

Tervisekasvatus on tugevalt seotud valdkonnaga liikumine, kuid seda tuleb põimida iga valdkonnaga erinevates õppetegevustesse.

3. LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED, SH KORRALDUS

Koolivalmiduse eest vastutab lapsevanem. Lastehoid on peret toetav asutus, kes oma õppetegevuses lähtub riiklikust õppekavast.

- Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga.
- Lapse arengu hindamine ja analüüs viiakse läbi 2 korda aastas.
- Lapse arengu hindamisel võetakse arvesse õpetajate ja lapsevanemate tähelepanekuid lapse igapäevategevustes, mängus, vaba aja veetmisel. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist.
- Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Lapse arengu jälgimisel hinnatakse sotsiaalseid, refleksiiivseid, õppe-tunnetuslikke ja mänguuskusi.
- Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade õpitulemused.
- Korra aastas viib pedagoog lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguestluse, mis annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest, selgitab välja lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Arenguestlused toimuvad korra aastas kevadel. Sõimerühmade arenguestlused on vabatahtlikud ning toimuvad vanema soovil.
- Lapse arengu hindamise ja arenguestluse tulemus dokumenteeritakse «Isikuandmete kaitse seaduses» sätestatud tingimustel.

Arengumapp on lapse arengu jälgimise kokkuvõte, mis koostatakse iga lapse kohta tema lastehoidu asumise hetkest alates ning seda peetakse kogu lapse lasteaias olemise aja. Arengumapp on informatsiooni kogumiseks lapse arengu kohta lasteasutuses, mis aitab märgata lapse eripärasid, tugevusi ja arendamist vajavaid valdkondi ning on individuaalse arenguestluse aluseks lapsevanemaga. Arengumapi koostamisel on oluline järjepidevus ning seda täiendatakse kogu lapse lasteasutuses viibimise perioodil. Lapsevanemal on alati võimalus küsida infot oma lapse

arengumapis sisalduva kohta. Arengumapp on konfidentsiaalne ega ole kättesaadav kolmandatele isikutele. Õpetaja toetub arenguvestlusel konkreetse lapse arengu kohta tehtud kirjalikele märkmetele. Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

Koolivalmiduskaart on dokument, milles kirjeldatakse last, kes on saanud käimasoleva aasta 1. oktoobriks seitsmeaastaseks; kelle vanemad taotlevad põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõige 4 alusel koolikohustuslikust east noorema lapse kooli õppima asumist; kellel on nõustamiskomisjoni soovitusel koolikohustus ühe õppeaasta võrra edasi lükatud põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 9 lõike 3 alusel. Koolivalmiduskaardil kirjeldatakse lapse arengu tulemusi üldoskustes; õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades lähtuvalt koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast. Koolivalmiduskaardil tuuakse välja lapse tugevused ning arendamist vajavad küljed.

4. ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED, SH KORRALDUS

Erivajadustega lasteks nimetatakse lapsi, kes erinevad eakaaslastest oma võimetelt, kultuuriliselt või sotsiaalselt taustalt või isiksuseomadustelt sedavõrd, et vajavad oma arengupotentsiaali realiseerimiseks keskkonna ümberkorraldamist (kohandatud õpikeskkond).

Koolieelses eas avalduvaid erivajadusi nimetatakse arengulisteks erivajadusteks, arenguline erivajadus võib olla nii mahajäämus eakohasest tasemest kui ka andekus mingis arenguvaldkonnas.

Kunstipõnnide lastehoius ei ole kohti erivajadustega lastele. Lastehoius ei tööta tugispetsialiste ning lastehoiul ei ole võimalik erivajadusega lapsele tagada kohandatud õpikeskkonda.

Rühmaõpetajad on koolitatud märkama ja andma esmast nõu, kuidas tuleks perel edasi tegutseda, aitavad leida parimad võimalused, kust lapsevanem saab professionaalset abi.

Lastehoid ei rakenda rajaleida vormistatud tingimusi, kuna lastehoil puudub selleks kohustus. Vajadusel tuleb perel vahetada lasteasutust ning minna sobivasse rühma.

Kui õpetajad märkavad arengulisi erivajadusi ja suunavad pere spetsialisti poole, siis vanemal on kohustus seda täita.

5. LAPSEVANEMAGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED, SH KORRALDUS

Perekonnal on kanda kõige olulisem roll lapse kasvatajana. Hea koostöö lapsevanemaga on aluseks, et aidata kaasa lapse arengule, toetada, abistada ja nõustada peret lapse kasvatamisel ja arendamisel. Kunstipõnnide eralastehoiu kogu personal kannab ühesugust vastutust lapsele soodsa arengu- ja õpikeskkonna loomise eest. Koostöö lastehoius saab võimalikuks vaid ühiste eesmärkide olemasolul ja ühiste tulemuste saavutamisel ning sellesse panustavad nii personal kui ka kodu ja siis teeb seda ka laps. Koostöö toetub usaldavatele, austavatele ja avatud partnerlussuhetele. Vaid aktiivset koostööd tehes loovad perekond ja lastehoid tingimused, mil kavandatud tegevus annab oodatavaid tulemusi. Ennekõike vastutab perekond lapse kasvamise ja arenemise eest, seejärel lastehoiu töötajad, austades perekonna kasvatuspõhimõtteid.

Lastevanematega koostöö põhimõtted:

📌 lastehoiu tegevus on lapsevanematele avatud, lapsevanematel on õigus teada, kuidas nende last

arendatakse;

- avatud, usalduslik koostöö eeldab lapsevanemate informeerimist lastehoius toimuvast;
- lasteasutuse pedagoogid teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel;
- teavitatakse regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest;
- lapsevanematele võimaldatakse saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes;
- tagasiside lasteaia tegevusest.

Infovahetus:

- Rühma lastevanemate koosolekud kord aastas;
- Uute, sügisel lasteaeda tulevate lastevanemate koosolek;
- Individuaalsed vestlused lapsevanematega lapse arengust lapse arengukirjelduse põhjal;
- Suhtlemine rühma õpetajaga lapse lasteaeda toomise ja sealt viimise ajal;
- Kirjalikud teated ja info rühma teadetetahvil: nädala planeeritud tegevused, lastepeod, üritused, töökorraldust puudutav info jm;
- Infomapid rühmades lasteaia tööd puudutavate õigusaktide ja lasteaia kodukorraga;
- Üldinfo lasteaia kodulehel;
- Pereõhtud, mille temaatika ja aja planeerib iga rühm rühma tegevuskavas;

Kaasamine:

- Avatud uste päevad lasteaia tegevuse tutvustamiseks peredele ja üldsusele, mille käigus saab külastada planeeritud tegevusi ja tutvuda lasteaia töökorraldusega;
- Lastepeod ja ühisüritused, mis tulenevad lastehoiu üldtööplaanist ja sõltuvad rahvakalendri tähtpäevadest ning lastehoiu traditsioonidest;
- Uute laste kohanemine lastehoiuga, kus kõikidel lastel on koos vanemaga võimalus olla rühmas ja harjuda lastehoiu päeva rütmiga;

Nõustamine:

- Rühmaõpetajate poolne esmane nõustamine lapse arendamisest ja kasvatamisest seoses lapse kohanemisega, käitumisega, õppe- ja kasvatustööga, suhtlemisega, arenguga, koolivalmidusega, erivajadusega vm;

6. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Õppe- ja tegevuskava vaadatakse üle ja uuendatakse iga 3 aasta tagant.